

Soovitusi tulevasele leiutajale

Maila Hakala, Soome

Avasta aktiivselt!

Peatu ja silmitse ammu tuttavaid esemeid teraselt ning kriitiliselt ja sa märkad nendes uusi pooli: tehtud tööd, puudusi, imetlusväärset. Jälgi teadlikult ja põhjalikult kõike enda ümber – looduse tehnilisi lahendusi ja nende sobivust praktilise eluga. Takja haakuvaid nuppe uurides sai leiutaja Georges de Mestral idee kuidas teha praegu massiliselt kasutusel olev takjakinnitus. Poiste pallimängu käigus läbi porilombi veerenud palli kuivale liivale tehtud märg jälg andis Lazlo Birole idee kuulsulepa e. pastaka valmistamiseks.

Uuri oma ümbruses olevaid esemeid, seadmeid ja süsteeme. Mõtle, miks on mõne eseme nurgad ümardatud, mõni osa esileulatuv või viltune. Üksikasjadest leiad leiutaja mõtte ja õpid esemeid avastama.

Reageeri puudustele konstruktiivselt, leiutades parandusi. Ära rahuldu virisemisega! Mitte kellelgi ei ole kohustust teha midagi paremaks Sinu heaks. See on sinu suur võimalus teha midagi täiuslikumaks ning paremaks kõigi teiste heaks ja nii ka enda heaks.

Usu endasse!

Jäta meelde, et leiutusi ei tee mitte ainult teadlased. Võhikud ja amatöörid on märkimisväärne asjadest huvitatud vabatahtlike uurimis- ja leiutamisrühm, kes annab sageli uurimisideed teadlastele.

Kui võhikudki võivad leiutada ja avastada, miks siis mitte sina?

Võta endale vabadusi!

Julge vabastada ennast harjumuspärasest ja šabloonses, mis meid naisi üsna sageli koormab. Maailmakorraldust ei häiri see, kas sa elimineerid tolmuübemed toanurkadest just nimelt laupäeva hommikupoolikul, kas vaiba narmad on sirgelt või kas sa tegutsed nii, kuidas su suguvõsale meeldib. Ideed muudavad maailma käiku ja uut loovad ideed on palju tähtsamad arengutegijad kui narmaste ja kübemetega liigutamine.

Julge võtta vaba ja mänguline seisukoht. Tähtsusetute pisiasjade pärast askeldajad, niisamuti ka tõsised kortsuslaubalised muretsejad ei leia mitte kunagi midagi leiutamiseväärset. Tunnusta ennast erilisena, sest leiutajal peab olema julgust olla üksimõtletaja ja teistest erinev.

Võta iseendale ka aega. Teisi teenindades sa toodad neile vaba aega ja see on kaunis tegu. Ära siiski unusta, et vaba aeg kuulub ka Sinule. Igasugune loov probleemide lahendamine võtab aega ja nõuab keskendumist. Varu teatud hulk aega üksi olemiseks, et võiksid keskenduda suurematele mõtetele ja plaanidele kui argipäevane hooldustöö pakub. Ära kardada üksindust. Üksindusest leiad sa oma loovad jõuvarud, oled iseendale parim seltskond ja asjad on su partnerid.

Et selleni jõuda, delegeeri mõõdukalt ja õiglaselt osa oma argiritiivist teistele kodakondsetel.

Ära loobu ideest!

Kui sa usud endasse ja oled valmis ohverdama oma aega idee arendamisele, siis hoiu oma idee pidevalt meeles. Las ta küpseb su mõtetes. Tavaliselt ideed annavad kõrvalideid. Võta endale üks märkmik ülestähenduste tegemiseks. Sinna märgi uued mõtted, esile tulnud uued kitsaskohad jne. Tundes, et idee on küllaldaselt läbi mõeldud, on aeg edasi toimida.

Tee kindlaks, kas sinu idee on vaba!

Uuri, kas keegi muu on juba jõudnud sinu idee kinni panna. Tee selgeks kas vastav leiutus on juba olemas patenteerituna või kasuliku mudelina kaitstud.

Ära anna alla!

Asudes realiseerima ideed, pead olema valmis järgmiseks:

Sinu plaani ootavad mitmesugused raskused, kõik need on võidetavad ja nende raskuste ületamine annab uut informatsiooni, katsetusi ja uusi ideid

Jää enda juurde ja ära lase teistel enda meelt muuta. Ära jäta lootust nii kaua, kuni idee ise pole osutunud lootusetuks

Leia oma idee realiseerimiseks usaldusväärsed inimesed. Kui sul on tegemist ebakompetentsete inimestega, ära unusta tegemata saladuse hoidmise lepingut!

Tee kindlaks oma idee pidavus mitme spetsialisti arvamuse põhjal. Enamasti on leiutaja ise oma idee parim asjatundja, aga sa vajad erapooletut hinnangut.

Mõtle järele, milliseid ideid avaldad!

Leiuta vaid tõeliselt vajalikku või kasulikku. Leiutamise aluseks on vahel kunstlik tarve, mis luuakse reklaami ja turustamisega mõtetule kaubale.

Mõtle leiutise kaudsete mõjude peale. Kas võidakse sinu leiutist kuidagi kasutada kahjutekitavatel eesmärkidel? Kui nii, siis jäta parem oma idee välja ütlemata, sest leiutis on olemas vaid siis, kui keegi on selle mõistetaval taval avaldanud.

Registreeri leiutis oma nimele!

Idee on sinu vaimuvili ja sinu töö tulemus. Sinule kuulub tegijaõigus. Ära ilmaasjata loobu oma õigusest, sest mõni teine võib teenimatult sinu ideest kasu lõigata.

Kasuta ära ühiskonna poolt pakutav toetus!

EV seaduste järgi praegusel hetkel ei toetata ega kompenseerita intellektuaalse omandi kaitsmisega seotud rahalisi kulutusi. Need kannab leiutaja.

Riigilõivud erinevate kaitsmisviiside kohta leiad www.epa.ee

Kasuta ära nõustamistoetus äriplaani tegemiseks. ja alustava ettevõtluse toetamiseks, mida pakub EAS. www.eas.ee